

АНОТАЦІЯ

Капустіна О. І. Виховання соціальних цінностей у майбутніх педагогів дошкільної освіти. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 011 – Освітні, педагогічні науки. – Комунальний заклад «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради. – м. Харків, 2021.

У дисертації досліджено проблему виховання соціальних цінностей у майбутніх педагогів дошкільної освіти.

На основі аналізу науково-педагогічних джерел з'ясовано значення соціальних цінностей для особистості, а також їх роль у теорії та практиці педагогічної науки. Аналіз науково-педагогічної літератури, результати опитувань, моніторингових досліджень щодо виховання соціальних цінностей у майбутніх педагогів дошкільної освіти сприяли виявленню проблем, що полягають у необхідності забезпечення закладів дошкільної освіти кваліфікованими кадрами, які мають повну вищу педагогічну освіту і сформовану систему загальнолюдських цінностей; підвищення рівня вихованості соціальних цінностей у майбутніх педагогів дошкільної освіти відповідно до завдань реформування вітчизняної системи освіти; удосконалення понятійно-термінологічного апарату процесу виховання соціальних цінностей у майбутніх педагогів дошкільної освіти; розробки структурно-функціональної моделі системи виховання соціальних цінностей у майбутніх педагогів дошкільної освіти та критеріїв, показників, рівнів вихованості соціальних цінностей у майбутніх педагогів дошкільної освіти; упровадження спецкурсу для підвищення рівня вихованості соціальних цінностей у майбутніх педагогів

дошкільної освіти в освітній процес закладів вищої освіти педагогічного спрямування.

Уточнено сутність базового поняття дослідження «соціальні цінності». Сформульовано ключові поняття дослідження: «соціальні цінності у майбутніх педагогів дошкільної освіти» – соціально значущі речі, що виступають детермінантними принципами суспільства, які одним із головних освітніх завдань визначають виховання дітей дошкільного віку та допомагають оцінювати майбутнім педагогам дошкільної освіти значущість подій щодо їх відповідності потребам соціуму, соціальної групи, особистості дитини (її прагненням, бажанням, інтересам, радощам і смутку тощо); «виховання соціальних цінностей у майбутніх педагогів дошкільної освіти» – цілеспрямований процес впливу системи спеціальних методів та засобів виховання на майбутнього педагога дошкільної освіти з метою засвоєння детермінантних принципів суспільства, що визначають значимі для людства переконання, погляди, правила соціальної поведінки, усвідомлення унікальності дошкільного періоду дитинства, розуміння значення ампліфікації дитячого розвитку, здатності до розвитку в дошкільників таких якостей особистості як довірливість, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага. Уточнено вза'ємозв'язок соціальних цінностей із загальновизначеними цінностями, а також структуру соціальних цінностей у майбутніх педагогів дошкільної освіти.

Розроблено критерії вихованості соціальних цінностей у майбутніх педагогів дошкільної освіти (мотиваційно-орієнтовний, когнітивно-діяльнісний, рефлексивно-оцінювальний), показники та рівні вихованості соціальних цінностей у майбутніх педагогів дошкільної освіти: достатній (незначна мотивація до виховання власних соціальних цінностей; неповне розуміння майбутніми педагогами дошкільної освіти значення соціальних цінностей; нестійка зацікавленість до вихованості загальнозначимих соціальних цінностей;

достатній рівень знань про соціальні цінності та умінь проявляти їх у різних ситуаціях; відсутність системи знань про зміст та структуру соціальних цінностей, умінь виховувати соціальні цінності в дітей дошкільного віку; достатній рівень умінь здійснювати самовиховання та самоаналіз соціальних цінностей, регулювати власну поведінку, керуючись соціальними цінностями); середній (посередня мотивація до виховання майбутніх педагогів дошкільної освіти до власних і загальнозначимих соціальних цінностей; розуміння майбутніми педагогами дошкільної освіти необхідності виховання соціальних цінностей, проте дані цінності не є пріоритетними у процесі їх навчання; середній рівень сформованості знань про соціальні цінності та умінь їх виявляти; володіння частковими знаннями щодо змісту, структури соціальних цінностей, однак не в повному обсязі; уміння виховувати окремі соціальні цінності у дітей дошкільного віку; уміння здійснювати рефлексію власної діяльності, проте без чіткого розуміння її результатів; наявність труднощів у регулюванні власної поведінки на основі соціальних цінностей; високий (стійка мотивація до виховання власних соціальних цінностей; усвідомлення майбутніми педагогами дошкільної освіти необхідності виховання соціальних цінностей; бажання до виховання усіх компонентів структури соціальних цінностей майбутніх педагогів дошкільної освіти; якісні показники успішності за освітніми компонентами щодо знань та розуміння соціальних цінностей і вміннями проявляти їх у життєвих та педагогічних ситуаціях; ґрунтовні знання про зміст, структуру соціальних цінностей та уміння їх виховувати у дітей дошкільного віку; систематичне самовиховання та здійснення самоаналізу вихованості соціальних цінностей; постійне регулювання своєї поведінки на основі соціальних цінностей).

Теоретично обґрунтовано структурно-функціональну модель системи виховання соціальних цінностей у майбутніх педагогів дошкільної освіти, що представлена із трьох блоків (теоретико-методологічний, змістовно-

технологічний, діагностико-результативний), ґрунтується на аксіологічному, культурологічному, системному, компетентнісному, діяльнісному методологічних підходах, включає мету (виховання соціальних цінностей у майбутніх педагогів дошкільної освіти); завдання (формування стійкої мотивації у майбутніх педагогів дошкільної освіти до виховання власних соціальних цінностей; надання знань здобувачам освіти про соціальні цінності, розуміння майбутніх педагогів дошкільної освіти їх значення; забезпечення високого рівня вихованості соціальних цінностей у майбутніх педагогів дошкільної освіти; розвиток у майбутніх педагогів дошкільної освіти здатності до самовиховання); принципи виховання (національної спрямованості, єдності теорії та практики, природовідповідності, культуровідповідності, гуманізму, цілісності, діалогічності); функції виховання; змістовий ресурс (зміст освітньої програми, що реалізується в процесі виховання соціальних цінностей у майбутніх педагогів дошкільної освіти); педагогічну практику; форми, методи і засоби виховання соціальних цінностей майбутніх педагогів дошкільної освіти; педагогічні умови виховання соціальних цінностей майбутніх педагогів дошкільної освіти; результат.

На констатувальному етапі вивчено сучасний стан вихованості соціальних цінностей у майбутніх педагогів дошкільної освіти, сформовано репрезентативну вибірку учасників експериментальної та контрольної групи, розроблено кваліметричну модель, що містила критерії, показники вихованості виховання соціальних цінностей майбутніх педагогів дошкільної освіти та коефіцієнти вагомості, визначені методом експертної оцінки; анкети для вимірювання показників вихованості виховання соціальних цінностей майбутніх педагогів дошкільної освіти за кваліметричною моделлю; здійснено первинне вимірювання; визначено рівні вихованості соціальних цінностей майбутніх педагогів дошкільної освіти: високий, середній, достатній. Під час формувального етапу педагогічного експерименту впроваджено структурно-

функціональну модель системи виховання соціальних цінностей майбутніх педагогів дошкільної освіти. Відповідно до мети та завдань структурно-функціональної моделі реалізовано зміст освітніх компонентів «Загальна педагогіка», «Дошкільна педагогіка», «Історія педагогіки та суспільного дошкільного виховання», проведено заняття спецкурсу «Виховання соціальних цінностей у майбутніх педагогів дошкільної освіти» та виховних заходів із використанням групових форм роботи та інтерактивних методів. За результатами контрольного етапу педагогічного експерименту зафіксовано підвищення рівня вихованості соціальних цінностей майбутніх педагогів дошкільної освіти, що складали експериментальну групу, за всіма критеріями та показниками. Відсоток майбутніми педагогами, що мали високий рівень за показником «мотивація виховання власних соціальних цінностей» в експериментальній групі збільшився із 28,36 % до 83,58 %, «розуміння майбутніми педагогами необхідності виховання соціальних цінностей» – із 26,87 % до 80,60 %, «умотивованості майбутніх педагогів до вихованості загальнозначимих соціальних цінностей» – із 25,37 % до 82,09 % (за мотиваційно-орієнтовним критерієм); «володіння знаннями про соціальні цінності» – із 17,46 % до 82,09 %, «уміння проявляти соціальні цінності у життєвих та педагогічних ситуаціях» – із 13,43 % до 80,60 %, «уміння виховувати у дітей дошкільного віку соціальні цінності» – із 14,93 % до 80,60 % (за когнітивно-діяльнісним критерієм); «прагнення до самовиховання соціальних цінностей» – із 13,43 % до 77,61 %, «самоаналіз власних соціальних цінностей» та «здатність регулювати поведінку на основі соціальних цінностей» – із 11,94 % до 82,09 % (за рефлексивно-оцінювальним критерієм). У контрольній групі спостерігалось незначне збільшення відсотка здобувачів освіти, що мали високий рівень сформованості показників за всіма критеріями: за показником «мотивація виховання власних соціальних цінностей» – із 26,97 % до 30,16 %, «розуміння майбутніми педагогами дошкільної освіти

необхідності виховання соціальних цінностей» – із 25,40 % до 26,98 %, «умотивованості майбутніми педагогами до вихованості загальнозначимих соціальних цінностей» – із 23,81 % до 26,98 % (за мотиваційно-орієнтовним критерієм); «володіння знаннями про соціальні цінності» – із 18,46 % до 23,81 %, «уміння проявляти соціальні цінності у життєвих та педагогічних ситуаціях» – із 15,87 % до 17,46 %, «уміння виховувати у дітей дошкільного віку соціальних цінностей» – із 14,29 % до 17,46 % (за когнітивно-діяльнісним критерієм); «прагнення до самовиховання соціальних цінностей» – із 12,70 % до 15,87 %, «самоаналіз власних соціальних цінностей» – із 11,11 % до 14,29 %, «здатність регулювати поведінку на основі соціальних цінностей» – із 11,11 % до 12,70 % (за рефлексивно-оцінювальним критерієм).

Отримані результатами свідчать про ефективність розробленої структурно-функціональної моделі системи виховання соціальних цінностей у майбутніх педагогів дошкільної освіти.

Наукова новизна дослідження полягає у тому, що: *уперше* розроблено та експериментально перевірено: структурно-функціональну модель системи виховання соціальних цінностей у майбутніх педагогів дошкільної освіти що складається із трьох блоків (теоретико-методологічний, змістовно-технологічний, діагностико-результативний), ґрунтується на аксіологічному, культурологічному, системному, компетентнісному, діяльнісному методологічних підходах, містить мету, завдання, принципи виховання, функції (соціалізаційно-інформаційна, мотиваційно-ціннісна, розвивальна, результативно-оцінювальна), змістовий ресурс, педагогічну практику, форми, методи і засоби виховання соціальних цінностей у майбутніх педагогів дошкільної освіти, педагогічні умови виховання соціальних цінностей у майбутніх педагогів дошкільної освіти, результат; кваліметричну модель оцінки рівня вихованості соціальних цінностей у майбутніми педагогів дошкільної освіти; розроблено критерії (мотиваційно-орієнтовний, когнітивно-діяльнісний, рефлексивно-

оцінювальний), показники і рівні вихованості соціальних цінностей у майбутніх педагогів дошкільної освіти; визначено ключові поняття дослідження: «соціальні цінності у майбутніх педагогів дошкільної освіти», «виховання соціальних цінностей у майбутніх педагогів дошкільної освіти»; *уточнено* базове поняття дослідження «соціальні цінності»; взаємозв'язок соціальних цінностей із загальновизначеними цінностями та структуру соціальних цінностей у майбутніх педагогів дошкільної освіти, що включає емоційно-ціннісний, когнітивний, рефлексивний компоненти; *подальшого розвитку* набули принципи (національної спрямованості, єдності теорії та практики, природовідповідності, культуровідповідності, гуманізму, цілісності, діалогічності); функції виховання шляхом їх конкретизації до виховання соціальних цінностей у майбутніх педагогів дошкільної освіти; форми й методи виховання соціальних цінностей у майбутніх педагогів дошкільної освіти.

Практична значущість результатів дослідження полягає в можливості їх використання задля підвищення ефективності виховання соціальних цінностей у майбутніх педагогів дошкільної освіти, зокрема, через упровадження структурно-функціональної моделі системи виховання соціальних цінностей у майбутніх педагогів дошкільної освіти, кваліметричної моделі оцінювання рівня вихованості соціальних цінностей у майбутніх педагогів дошкільної освіти; уведення спецкурсу «Виховання соціальних цінностей у майбутніх педагогів дошкільної освіти»; виховних заходів для здобувачів освіти за темами «Цінності інформаційного суспільства», «Сучасна молодь і соціальні цінності», «Мої соціальні цінності», «Соціальні цінності у просторі ЗВО», «Виховуємо соціальні цінності у дошкільнят»; виборі та адаптації інструментарію для дослідження рівня вихованості соціальних цінностей у майбутніх педагогів дошкільної освіти.

Основні положення і висновки дисертації можуть бути використані в процесі самоосвіти та в системі післядипломної освіти, при укладанні освітньої програми «Дошкільна освіта».

Ключові слова: цінності, соціальні цінності, виховання соціальних цінностей, майбутні педагоги дошкільної освіти, заклад вищої освіти.

Список опублікованих праць за темою дисертації

1. Капустіна О. І. Дефініції поняття «соціальні цінності». *Теорія і методика професійної освіти* / Ін-т проф.-техн. освіти НАПН України. Київ, 2018. Вип. XV. URL : <http://tmpe.profua.info/index.php/editions/129-edition-9>
2. Капустіна О. І. Генеза понять «цінності», «соціальні цінності», «виховання соціальних цінностей у майбутніх педагогів дошкільної освіти». *Проблеми інженерно-педагогічної освіти* : зб. наук. пр. Харків : УПА, 2019. № 65. С. 18–28.
3. Капустіна О. І. Виховання соціальних цінностей у майбутніх педагогів дошкільної освіти: критерії та показники. *Проблеми інженерно-педагогічної освіти* : зб. наук. пр. / Укр. інж.-пед. акад. Харків : УПА, 2020. № 68. С. 87–96.
4. Капустіна О. І. Система виховання соціальних цінностей у майбутніх педагогів дошкільної освіти. *Освітні обрії* : наук.-пед. журнал. Івано-Франківськ : Івано-Франків. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти, 2020. Вип. 2 (51). С. 149–152.
5. Molchaniuk O., Babakina O., Dmytrenko K., Kharkivska A., Kapustina O. Partial programs in access to the social values: technology that changes preschool education. *Journal of Physics : Conference Series*. 2020. Vol. 7. Issue 14. P. 2461–2470. INDEXED IN Scopus (ISSN:1742-6588E-ISSN:1742-6596).

6. Kapustina O. Pedagogical conditions of education the future preschool teachers'social values. *Středoevropský věstník pro vědu a výzkum*. 2020. № 3(64). С. 69–73.

Праці апробаційного характеру

1. Капустіна О. І. Проблема формування спільних цінностей у дітей дошкільного віку майбутніми вихователями в процесі педагогічної практики. *Конкурентноспроможність вищої освіти України в умовах інформаційного суспільства* : матеріали Міжнар. наук-практ. конф. (м. Чернігів, 09 листоп. 2018 р.). Чернігів, 2018. С. 442–443.

2. Капустіна О. І. Структура виховання соціальних цінностей майбутніх педагогів дошкільної освіти. *Передові освітні практики : Україна, Європа світ* : матеріали Міжнар. наук-практ. конф. (м. Київ 16-19 листоп. 2019 р.). Київ, 2019. С. 417–419.

3. Капустіна О. І. Значення виховання соціальних цінностей у майбутніх педагогів дошкільної освіти в інклюзивному освітньому просторі. *Створення інклюзивного простору закладу освіти в контексті розбудови суспільства рівних можливостей в Україні* : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Харків, 21 листоп. 2019 р.). Харків, 2019. С. 102–105.

4. Капустіна О. І. Основні підходи до створення моделі системи виховання соціальних цінностей у майбутніх педагогів дошкільної освіти. *Теоретичні та практичні аспекти розвитку науки та освіти* : матеріали II Міжнар. наук-практ. конф. (м. Львів 15-16 вересня 2020 р.). Львів, 2020. С. 41–42.

5. Капустіна О. І. Використання методу моделювання у вихованні цінностей. *Наукові розробки, передові технології, інновації* : матеріали V Міжнар. наук-практ. конф. (м. Прага 6-8 жовт. 2020 р.). Прага, 2020. С. 215–217.

6. Капустіна О.І. Оцінювання вихованості соціальних цінностей майбутніх педагогів дошкільної освіти на основі кваліметричного підходу. *Розвиток національної педагогічної освіти у подіях та персоналіях: особливості, здобутки та перспективи* : матеріали Всеукр. наук.-практ.конф. (м. Харків, 19 листоп. 2020 р.). Харків, 2020. С. 165–167.

SUMMARY

Kapustina O. I. Social value training the future teachers of preschool education. – Manuscript.

Thesis for a PhD Degree in Pedagogical Sciences. Speciality 011 – Educational, pedagogical sciences. – Municipal Establishment «Kharkiv Humanitarian-Pedagogical Academy» of the Kharkiv Regional Council. –Kharkiv, 2021.

The thesis is the theoretical and The thesis is the theoretical and experimental research of the problem of social value training the future teachers of preschool education.

Based on the analysis of scientific and pedagogical sources, the importance of social values for the individual, as well as their role in the theory and practice of pedagogical science. Analysis of scientific and pedagogical literature, results of surveys, monitoring studies on the education the social values of future preschool teachers helped to identify problems to provide preschool institutions with qualified educators who have a complete higher pedagogical education and a system of universal values; raising level of future teachers` social values of preschool education in accordance with the tasks of reforming the native education system; improving the conceptual and terminological apparatus of the process of education the future teachers` social values in preschool education; development of a structural

and functional model of the process future teachers' social values training and criteria, indicators, levels of education the process of future teachers' social values training; introduction of a special course to increase the level of education future preschool teachers' social values in the educational process of higher education.

The essence of the basic concept of research «social values» is specified. The key concepts of the study are formulated: «the future preschool teachers' social values» - socially significant things that are determinant principles of society, which one of the main educational tasks determine the preschool children upbringing and help future preschool teachers to assess the importance of events in relation to society, social group, the child's personality (her/his aspirations, desires, interests, joys and sorrows, etc.); «training the future preschool education teachers' social values» – a purposeful process of influencing system the special methods and means of education to the future teacher of preschool education in order to learn the determinant principles of society that define important beliefs, views, rules of social behavior, awareness the uniqueness of preschool childhood, understanding the importance of development child's amplification, the ability to preschoolers' develop personality traits as arbitrariness, independence, creativity, initiative, freedom of behavior, self-awareness, self-esteem, self-respect. The relationship of social values and common values, as well as the structure of future preschool teachers' social values.

Criteria for good breeding the social values of future preschool education teachers (motivational and indicative, cognitive and activity, reflexive and evaluative), indicators and levels of training the future preschool education teachers' social values are developed: sufficient (insignificant motivation to educate own social values; incomplete understanding by the future preschool education teachers' the importance of social values; unstable interest to train the universal social values; a sufficient level of knowledge about social values and the ability to manifest it in different situations; lack of knowledge about the content and structure of social

values, skills to train the preschool children`s social values; sufficient skills to carry out self-education and self-analysis of social values, to regulate own behavior, guided by social values); average (ordinary motivation to educate future preschool teachers to their own and common social values; understanding by future preschool teachers the need to educate social values, but these values are not priority in their learning; middling level of knowledge about social values and the ability to identify them; possession the partial knowledge of content and structure of social values, but not in full; the ability to educate certain preschool children`s social values; the ability to reflect on own activities, but without a clear understanding of its results; difficulties in regulating own behavior based on social values; high (stable motivation to educate own social values; awareness by the future teachers of preschool education the need to educate social values; desire to educate all components of the structure of future preschool education teachers` social values; quality indicators of success by the educational components in terms of knowledge and understanding the social values and the ability to show them in life and pedagogical situations; thorough knowledge of the content, structure of social values and the ability to educate preschool children; systematic self-education and self-analysis the presence of the social values; constant regulation own behavior on the basis of social values).

The structural and functional model of the training system the future preschool education teachers` social values is theoretically substantiated, which is represented by three blocks (theoretical and methodological, content and technological, diagnostic and effective), based on axiological, culturological, systemic, competence, activity methodological approaches, includes the purpose (upbringing of future preschool education teachers` social values); tasks (formation the stable motivation of future preschool teachers to educate their own social values; providing knowledge to students about social values, understanding of future preschool teachers their importance; ensuring a high level of upbringing the future preschool teachers` social values; development the ability of future preschool education teachers to self-

education); principles of education (national orientation, unity of theory and practice, naturalness, cultural conformity, humanism, integrity, dialogicity); functions education; informative resource (the content of the educational program implemented in the process of upbringing the future preschool teachers` social values); pedagogical practice; forms, methods and ways of upbringing the future preschool education teachers` social values; pedagogical conditions of upbringing the future preschool education teachers` social values; result.

At the ascertaining stage the current state of upbringing the future preschool education teachers` social values are studied, a representative sample of experimental participants and control group is formed, a qualimetric model contains the criteria, indicators of upbringing the future preschool education teachers` social values; result, coefficients of weight; questionnaires for measuring indicators of upbringing the future preschool education teachers` social values according to the qualimetric model; the primary measurement were performed; the levels of upbringing the future preschool education teachers` social values are determined: high, average, sufficient. During the formative stage of the pedagogical experiment, a structural and functional model of the system of upbringing the future preschool education teachers` social values was introduced. In accordance with the purpose and objectives of the structural and functional model implemented the content of educational components «General Pedagogy», «Preschool Pedagogy», «History of Pedagogy and Public Preschool Education», conducted a special course «Education of future preschool teachers` social values» and educational activities using group forms of work and interactive methods. According to the results of the control stage of the pedagogical experiment, an increased level of upbringing the future preschool education teachers` social values, who formed the experimental group is recorded, according to all criteria and indicators. The percentage of future teachers who had a high level of «motivation to educate their own social values» in the experimental group increased from 28,36 % to 83,58 %, «future teachers' understanding of the need to educate social values» –

from 26,87 % to 80, 60 %, «motivation of future teachers to the upbringing of universal social values» – from 25,37 % to 82,09 % (by motivational and indicative criterion); «knowledge of social values» – from 17,46 % to 82,09 %, «the ability to show social values in life and pedagogical situations» – from 13,43% to 80,60 %, «the ability to educate preschool children the social values» – from 14,93 % to 80,60 % (according to the cognitive and activity criterion); «desire for self-education of social values» – from 13,43 % to 77,61 %, «self-analysis of own social values» and «ability to regulate behavior based on social values» – from 11,94 % to 82,09 % (reflexively and evaluation criterion). There was a slight increase in the percentage of students who had a high level of indicators on all criteria in the control group: the indicator «motivation to educate own social values» – from 26,97 % to 30,16 %, «understanding the need of upbringing the future preschool education teachers` social values» – from 25.40% to 26.98%, «motivation by the future teachers upbringing the universal social values»- from 23,81% to 26,98% (by motivational and indicative criterion); «knowledge of social values» – from 18,46 % to 23,81 %, «the ability to show social values in life and pedagogical situations» - from 15,87 % to 17,46 %, «the ability to educate preschool children social values»- from 14,29 % to 17,46 % (by cognitive and activity criterion); «desire for self-education of social values» – from 12,70 % to 15,87 %, «self-analysis of own social values» – from 11,11 % to 14,29 %, «ability to regulate behavior based on social values» – from 11, 11 % to 12,70 % (according to the reflexive and evaluation criterion).

The obtained results testify to the effectiveness of the developed structural and functional model of the system of upbringing the future preschool education teachers` social values.

The scientific novelty of the study is that: first developed and experimentally tested: structural and functional model of the system of upbringing the future preschool education teachers` social values which is represented by three blocks

(theoretical and methodological, content and technological, diagnostic and effective), based on axiological, culturological, systemic, competence, activity methodological approaches, includes the purpose, tasks, principles of education, functions (socialization and informational, motivational and value, effective and evaluative); informative resource, pedagogical practice; forms, methods and ways of upbringing the future preschool education teachers' social values, result; qualimetric model for assessing the level of upbringing the future preschool education teachers' social values; developed criteria (motivational and indicative, cognitive and activity, reflexive and evaluative), indicators and levels of upbringing the future preschool education teachers' social values; identified the key concepts of the study: «social values of future preschool education teachers», «upbringing the future preschool education teachers' social values»; the basic concept of research «social values» is specified; the relationship of social values with generally defined values and the structure of future preschool teachers' social values, which includes emotional and value, cognitive, reflexive components; principles (national orientation, unity of theory and practice, naturalness, cultural conformity, humanism, integrity, dialogicity) were further developed; functions education by their concretization on upbringing the future preschool education teachers' social values; forms and methods of upbringing the future preschool education teachers' social values.

The practical significance of the results is in the possibility of their use to improve the effectiveness of social values training the future preschool teachers, in particular, through the introduction of structural and functional model of social values the future preschool teachers, qualimetric model of assessing social values the future preschool teachers; introduction of a special course «Social values training the future teachers of preschool education»; educational activities for students on the topics «Values of the information society», «Modern youth and social values», «My social values», «Social values in the higher education», «Preschoolers' social

values training»; selection and adaptation of tools to study the level of future preschool teachers' social values training.

The main provisions and conclusions of the thesis can be used in the process of self-education and in the system of postgraduate education, when concluding the educational program «Preschool Education».

Key words: values, social values, social values training, future teachers of preschool education, institution of higher education.

List of publications by the subject of thesis

1. Kapustina O. I. Definitzii poniattia «sotsialni tsinnosti». *Teoriia i metodyka profesiinoi osvity* / In-t prof.-tekhn. osvity NAPN Ukrainy. Kyiv, 2018. Vyp. KhV. URL : <http://tmpe.profua.info/index.php/editions/129-edition-9>
2. Kapustina O. I. Heneza poniat «tsinnosti», «sotsialni tsinnosti», «vykhovannia sotsialnykh tsinnostei u maibutnikh pedahohiv doshkilnoi osvity». *Problemy inzhenerno-pedahohichnoi osvity* : zb. nauk. pr. Kharkiv : UIPA, 2019. № 65. S. 18–28.
3. Kapustina O. I. Vykhovannia sotsialnykh tsinnostei u maibutnikh pedahohiv doshkilnoi osvity: kryterii ta pokaznyky. *Problemy inzhenerno-pedahohichnoi osvity* : zb. nauk. pr. / Ukr. inzh.-ped. akad. Kharkiv : UIPA, 2020. № 68. S. 87–96.
4. Kapustina O. I. Systema vykhovannia sotsialnykh tsinnostei u maibutnikh pedahohiv doshkilnoi osvity. *Osvitni obrii* : nauk.-ped. zhurnal. Ivano-Frankivsk : Ivano-Frankiv. obl. in-t pisliadyplom. ped. osvity, 2020. Vyp. 2 (51). S. 149–152.
5. Molchaniuk O., Babakina O., Dmytrenko K., Kharkivska A., Kapustina O. Partial programs in access to the social values: technology that changes preschool education. *Journal of Physics* : Conference Series. 2020. Vol. 7. Issue 14. R. 2461–2470. INDEXED IN Scopus (ISSN:1742-6588E-ISSN:1742-6596).

6. Kapustina O. Pedagogical conditions of education the future preschool teacherssocial values. *Středoevropský věstník pro vědu a výzkum*. 2020. № 3(64). S. 69–73.

Pratsi aprobatyinoho kharakteru

1. Kapustina O. I. Problema formuvannia spilnykh tsinnostei u ditei doshkilnoho viku maibutnimy vykhovateliamy v protsesi pedahohichnoi praktyky. *Konkurentnospromozhnist vyshchoi osvity ukrainy v umovakh informatsiinoho suspilstva* : materialy Mizhnar. nauk-prakt. konf. (m. Chernihiv, 09 lystop. 2018 r.). Chernihiv, 2018. S. 442–443.

2. Kapustina O. I. Struktura vykhovannia sotsialnykh tsinnostei maibutnikh pedahohiv doshkilnoi osvity. *Peredovi osvichni praktyky : Ukraina, Yevropa svit* : materialy Mizhnar. nauk-prakt. konf. (m. Kyiv 16-19 lystop. 2019 r.). Kyiv, 2019. S. 417–419.

3. Kapustina O. I. Znachennia vykhovannia sotsialnykh tsinnostei u maibutnikh pedahohiv doshkilnoi osvity v inkliuzyvnomu osvitnomu prostori. *Stvorennia inkliuzyvnoho prostoru zakladu osvity v konteksti rozbudovy suspilstva rivnykh mozhlyvostei v Ukraini* : materialy Vseukr. nauk.-prakt.konf. (m. Kharkiv, 21 lystop. 2019 r.). Kharkiv, 2019. S. 102–105.

4. Kapustina O. I. Osnovni pidkhody do stvorennia modeli systemy vykhovannia sotsialnykh tsinnostei u maibutnikh pedahohiv doshkilnoi osvity.

5. Kapustina O. I. Vykorystannia metodu modeliuvannia u vykhovanni tsinnostei. *Naukovi rozrobky,передові технології, innovatsii* : materialy V Mizhnar. nauk-prakt. konf. (m. Praha 6-8 zhovt. 2020 r.). Praha, 2020. S. 215–217.

6. Kapustina O. I. Otsiniuvannia vykhovanosti sotsialnykh tsinnostei maibutnikh pedahohiv doshkilnoi osvity na osnovi kvalimetrychnoho pidkhodu. *Rozvytok natsionalnoi pedahohichnoi osvity u podiiakh ta personaliakh: osoblyvosti, zdobutky ta perspektyvy* : materialy Vseukr. nauk.-prakt.konf. (m. Kharkiv, 19 lystop. 2020 r.). Kharkiv, 2020. S. 165–167.